

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень Другий (магістерський) рівень для спеціальності Н6 Ветеринарна медицина
Код і найменування спеціальності	всі спеціальності
Тип і назва освітньої програми	Всі освітні програми
Курс, семестр	2 курс, 4 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 3,0 Загальна кількість годин – 90 годин, із яких: лекцій – 16 год., практичних занять – 14 год. Форма семестрового контролю – залік.
Мова(и) викладання	державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Факультет ветеринарної медицини, кафедра нормальної і патологічної анатомії та фізіології тварин
Контактні дані розробника(ів)	Омельченко Ганна, кандидат ветеринарних наук, доцент, anna.omelchenko@pdau.edu.ua, +380991947882, https://www.pdau.edu.ua/people/omelchenko-ganna-oleksiyivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	міжфакультетська вибіркова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	біологія (шкільний курс).
Компетентності	Загальні: ЗК 8. Здатність до практичного застосування знань та оволодіння сучасними знаннями. ЗК 13. Знання та розуміння предметної області і професійної діяльності з можливостями проведення досліджень на відповідному рівні.
Результати навчання	РН 5. Застосовувати для ефективної професійної діяльності гуманітарні, природничо-наукові та фахові знання. РН 7. Демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності та вирішенні фахових завдань.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів вищої освіти соціальні навички (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах), лідерські навички (реалізується через: робота в групах).

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення навчальної дисципліни дати основи пізнання біології організмів екзотичних тварин у видових, породних та вікових аспектах, в їх розвитку і зв'язку з довкіллям.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Біологія амфібій.
Тема 2. Біологія черепах.
Тема 3. Біологія ящірок.
Тема 4. Біологія змії.

<p>Тема 5. Біологія птахів. Тема 6. Біологія морських свинок. Тема 7. Біологія зайцеподібних. Тема 8. Біологія щурів. Тема 9. Біологія хом'яків. Тема 10. Біологія тхорів.</p>	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
<p><i>словесні методи:</i> 1) лекція, 2) розповідь-пояснення; 3) інструктаж; <i>наочні методи:</i> 1) ілюстрування, 2) демонстрування, 3) спостереження; <i>практичні методи:</i> 3) практичні роботи, 5) робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування. <i>Комп'ютерні і мультимедійні методи:</i> 1) використання мультимедійних презентацій; 2) дистанційне навчання</p>	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
<p>- щодо термінів виконання та перескладання</p>	<p>Викладання навчальної дисципліни «Біологія екзотичних тварин» здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті». Навчальна дисципліна «Біологія екзотичних тварин» вивчається у четвертому семестрі другого року навчання.</p> <p>Дисципліна включає лекції та практичні заняття. Під час читання лекції доцент науково обґрунтовує, послідовно і систематизовано викладає певні наукові проблеми теми навчального предмету, ілюструє за необхідністю наочно. Лекція завжди слугує підґрунтям для поглиблення і систематизації знань, які набуваються в процесі навчальної роботи. На практичному занятті викладач організовує детальний розгляд теоретичних питань теми і формує їх бачення щодо практичного застосування у майбутній фаховій науковій діяльності. Для проведення практичних занять колективом кафедри створено методичні розробки для викладачів і методичні вказівки для здобувачів наукового ступеня магістра щодо підготовки і роботи на занятті.</p> <p>Самостійна позааудиторна робота при вивченні навчальної дисципліни «Біологія екзотичних тварин» полягає у підготовці до аудиторних занять, що є основним способом оволодіння навчальним матеріалом. Засвоєння тем контролюється на практичних заняттях відповідно до конкретних цілей шляхом усного опитування на основі вирішення конкретних прикладних задач.</p> <p>Під час перебування на кафедрі здобувачі повинні:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дотримуватись правил внутрішнього розпорядку, протипожежної безпеки та техніки безпеки; - дотримуватись ділового стилю одягу спеціаліста-професіонала, предмети одягу повинні бути чистими та

	<p>випрасуваними;</p> <ul style="list-style-type: none"> - підтримувати порядок в аудиторіях та навчальних приміщеннях; - дбайливо та охайно ставитись до майна (меблів, обладнання, технічного оснащення); - не виносити без дозволу речі та обладнання з навчальних кімнат кафедри, а в разі умисного пошкодження – компенсувати їх вартість в порядку, визначеному чинним законодавством; - не допускати протиправних дій, аморальних вчинків. <p>Здобувачу забороняється:</p> <ul style="list-style-type: none"> - порушувати графік навчального процесу і допускати невиконання навчального плану та індивідуального навчального плану без поважних причин; - запізнюватися та пропускати заняття без поважних причин. - протягом заняття виходити з аудиторії без дозволу викладача; - користуватись під час занять мобільним телефоном і іншими засобами зв'язку та отримання інформації без дозволу викладача; - займатись сторонньою діяльністю, відволікати інших здобувачів та заважати викладачу; - використовувати медичну форму та окремі її елементи, що не відповідають санітарно-гігієнічним вимогам; - вручати викладачам будь-які матеріальні цінності за виконання або невиконання ними певних дій стосовно здобувача з використанням своєї посади; - у приміщеннях корпусу і прилеглий території заборонено палити; - вчиняти аморальні дії, які принижують людську гідність, вживати ненормативну лексику; - вчиняти протиправні дії та здійснювати будь-які дії, що можуть створити умови, небезпечні для здоров'я та/або життя оточуючих.
<p>- щодо академічної доброчесності</p>	<p>Запобігання та виявлення академічного плагіату в Полтавському державному аграрному університеті проводиться згідно з Положенням https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/pol_ozhennyaprozapobigannyagotovonasayt.pdf</p> <p>Здобувач повинен уникати будь-яких порушень академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачем передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела

	<p>інформації.</p> <p>Порушенням академічної доброчесності вважається:</p> <ul style="list-style-type: none"> - академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства; - самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше публікованих наукових результатів як нових наукових результатів; - фабрикація – вигадання даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях; - фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень; - списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання; - обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу.
<p>- щодо відвідування занять</p>	<p>Відвідування аудиторних занять є обов'язковим, пропущені заняття підлягають відпрацюванню. Процедура відпрацювання залежить від причин пропуску – поважна чи неповажна. Підтвердженням поважної причини служить: довідка видана лікарем; якщо здобувач не пред'являє даних документів, то причина пропуску вважається неповажною. Для відпрацювання лекції здобувач зобов'язаний представити лектору:</p> <ul style="list-style-type: none"> - якщо лекція пропущена з поважної причини – конспект лекції, написаний на підставі плану пропущеного лекційного заняття; - якщо лекція пропущена з неповажної причини – конспект лекції з обов'язковим опитуванням. <p>Відпрацювання пропущених практичних занять:</p> <ul style="list-style-type: none"> - з поважної причини заняття мають бути відпрацьовані упродовж 1 місяця в індивідуальному порядку з наданням відповідної довідки. - з неповажної причини повинні бути відпрацьовані впродовж 2 тижнів. <p>Відпрацювання відбуваються на кафедрі згідно графіку шляхом усного опитування із пропущеної теми. При вивченні навчальної дисципліни «Біологія екзотичних тварин» передбачено використання дистанційних технологій.</p>
<p>- щодо зарахування результатів неформальної/інформальної освіти</p>	<p>Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету проводиться згідно Положення https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/pol</p>

	ozhennyaproneformalnuosvitu.pdf
- щодо оскарження результатів оцінювання	Порядок оскарження результатів оцінювання проводиться згідно Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/pol_ozhennyaproocinyuvannya2023.pdf
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	
Основні:	
1. Біологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Шелест З. М., Войціцький В. М., Гайченко В. А., Байрак О. М. Київ: «Кондор», 2019. 760 с.	
2. Годівля екзотичних тварин: Навчальний посібник / В. А. Бурлака, М. М. Кривий, О. І. Скоромна та ін. / За загальною редакцією В. А. Бурлаки, д-ра с.-г. Наук, професора, академіка АН ВШ України, заслуженого працівника освіти України. Житомир: «Полісся», 2012. 358 с.	
3. Козачок В. С, Скиба О. О., Цвіліховський М. І. Клінічне дослідження екзотичних тварин. Навчальний посібник. К.: Арістей. 2010. 252 с.	
4. Мотузний В. О. Біологія: Навчальний посібник. За ред. О.В. Костильова. К. : Вища школа, 2012. 751 с.	
5. Клименко М. О., Бедункова О. О. Біологія. Лабораторний практикум. Рівне: НУВГП, 2015. 83 с.	
6. Bairbre O'Malley. Clinical anatomy and physiology of exotic species: structure and function of mammals, birds, reptiles, and amphibians. Edinburgh; New York: Elsevier Saunders, 2005. 269 p.	
7. Linzey W. L. Vertebrate Biology. Systematics, Taxonomy, Natural History & Conservation. Baltimore: Johns Hopkins University Press, 2020. 2284 p.	
8. Pough F.H., Janis C.M. Vertebrate life. Oxford University Press, 2019. 624 p.	
9. Hickman C.P. et al. Integrated Principles of Zoology. McGraw-Hill Education, 2020. 930 p.	
10. Feldhamer G.A., Merritt J.F., Krajewski C., Rachlow J.L., Stewart K.M. Mammalogy. Adaptation, Diversity, Ecology. Baltimore: Johns Hopkins University Press, 2020. 742 p.	
11. Speybroek J., Beukema W., Bok B., Van Der Voort J. Field Guide to the Amphibians and Reptiles of Britain and Europe. Bloomsbury Publishing Plc, 2019. 432 p.	
12. O'Malley B. (2005). Clinical anatomy and physiology of exotic species: structure and function of mammals birds reptiles and amphibians. Elsevier Saunders.	
13. Vella, D. A colorful look at exotic anatomy and physiology. Lab Anim 35, 27 (2006). https://doi.org/10.1038/labani1006-27	
Допоміжні	
14. Влах Є. І., Влах Є. І., Омельченко Г. О. Біоморфологія крила страусів /Матеріали студентської наукової конференції Полтавської державної аграрної академії (м. Полтава, 22-23 квітня 2015 року). Полтава: РВВ ПДАА, 2015. 28-30 с.	
15. Корушак Н. С., Омельченко Г. О., Щербак В. І. Особливості травної системи шиншили /Матеріали студентської наукової конференції, 25-26 квітня 2018 р. Том II. Полтава: РВВ ПДАА, 2018. С. 223-225.	
16. Коцюмбас Г. І. Методи розтину змій / Методичні рекомендації для студентів факультету ветеринарної медицини. Львів. 2000. 25 с.	
Реквізити затвердження	Затверджено на засіданні кафедри нормальної і патологічної анатомії та фізіології тварин ПДАУ, протокол від 24 грудня 2025 року № 7

Додаток до силябусу

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Назва теми	Опитування	Виконання практичних завдань	Виконання завдань самостійної роботи	Колоквіум (контрольне опитування)	Разом
Тема 1. Біологія амфібій.	2	2	2	4	10
Тема 2. Біологія черепах.	2	2	2	4	10
Тема 3. Біологія ящірок.	2	2	2	4	10
Тема 4. Біологія змій.	2	2	2	4	10
Тема 5. Біологія птахів.	2	2	2	4	10
Тема 6. Біологія морських свинок.	2	2	2	4	10
Тема 7. Біологія зайцеподібних.	2	2	2	4	10
Тема 8. Біологія щурів.	2	2	2	4	10
Тема 9. Біологія хом'яків.	2	2	2	4	10
Тема 10. Біологія тхорів.	2	2	2	4	10
Разом	20	20	20	40	100

Поточний контроль:

• **опитування (0-2);**

Кількість балів	Критерії оцінювання
2,0 (максимальна)	Обґрунтування рівня формування компетентностей і досягнення результатів навчання: ЗВО опанував матеріал лекції в повному обсязі та відповів на всі питання відповідно результатам навчання..
1,0	ЗВО опанував матеріал лекції частково (50 %) та відповів не на всі питання відповідно результатам навчання.
0 (мінімальна)	ЗВО не відповів на питання з теми лекції, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.

• **виконання практичних завдань (0-2);**

Кількість балів	Критерії оцінювання
2,0 (максимальна)	Обґрунтування рівня формування компетентностей і досягнення результатів навчання: ЗВО повністю виконав завдання практичного заняття та повністю надав відповіді при захисті роботи відповідно результатам навчання.
1,0	ЗВО виконав 50 % завдань практичного заняття.
0	ЗВО не був присутній на практичному занятті, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.

• **виконання завдань самостійної роботи(0-2);**

Кількість балів	Критерії оцінювання
2,0 (максимальна)	Обґрунтування рівня формування компетентностей і досягнення результатів навчання: ЗВО повністю виконав завдання самостійної роботи та надав відповіді при захисті роботи відповідно результатам навчання.
1,0	ЗВО виконав 50 % завдання самостійної роботи.
0 (мінімальна)	ЗВО не виконав самостійної роботи, що не дає можливість оцінити формування

	компетентностей і досягнення результатів навчання.
• колоквіум (контрольне опитування)(0-4);	
Кількість балів	Критерії оцінювання
4,0 (максимальна)	Обґрунтування рівня формування компетентностей і досягнення результатів навчання: здобувач вищої освіти повністю розкрив питання та надав ґрунтовну відповідь відповідно результатам навчання.
3,0	у відповіді ЗВО не повністю розкриті питання (75 %), є деякі невідповідності
2,0	у відповіді ЗВО питання повністю не розкриті (50 %), є значні помилки, але окремі положення трактуються вірно.
1,0	у відповіді ЗВО питання повністю не розкриті (25 %), є значні помилки та окремі положення трактуються невірно.
0 (мінімальна)	відповідь на питання взагалі відсутня, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.